

Prof. Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich

Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

ZNAK:

Ldz-2210- 59/11 /RPO

DATA:

Wałbrzych ; 2011-12-28

Szanowna Pani Rzecznik,

Zgodnie z ustawą, w sprawach o ochronę wolności, praw człowieka i obywatela Rzecznik Praw Obywatelskich bada, czy wskutek działania lub zaniechania organów, organizacji i instytucji, obowiązanych do przestrzegania i realizacji tych wolności i praw, nie nastąpiło naruszenie prawa, a także zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej.

Konstytucja RP, umowy międzynarodowe oraz ustawa o związkach zawodowych zapewniają obywatelom demokratycznego państwa prawa możliwość zrzeszania się w związkach zawodowych, nieskrępowane i swobodne przedstawianie swoich opinii, a wskazane normy prawne gwarantują niezależność i nietykalność działaczy związkowych działających w granicach prawa. Zakres wolności zrzeszania się w związkach zawodowych oraz innych wolności związkowych może podlegać tylko takim ograniczeniom ustawowym, jakie są dopuszczalne przez wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe. Organizacje związkowe pracowników publicznych korzystają z całkowitej niezależności od władz publicznych oraz z odpowiedniej ochrony przed wszelkimi aktami ingerencji władz publicznych w zakresie tworzenia tych organizacji, ich działalności lub ich zarządów - to prawa, które są podstawą działania wolnych i niezależnych związków zawodowych stanowiąc jednocześnie jeden z filarów naszego demokratycznego państwa.

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Izbie Celnej we Wrocławiu zwraca się z wnioskiem o zbadanie działań kierownictwa Izby Celnej w Opolu skierowanych przeciwko Związkowi Zawodowemu Celnicy PL i jego statutowemu Przewodniczącemu - Sławomirowi Siwemu.

Od 2008 roku dochodzą do nas niepokojące sygnały dotyczące szykan i dyskryminacji Przewodniczącego ZZ Celnicy PL. Związki Zawodowe działające w Służbie Celnej informowały kierownictwo Służby Celnej o swoich wątpliwościach (*pismo w załączeniu*) i domagały się zaprzestania tych praktyk – bez powodzenia.

Działania dyskryminacji związkowej i utrudniania funkcjonowania wolnego związku zawodowego nasilają się stanowią zagrożenie nie tylko dla tego związku ale także innych organizacji pracowniczych działających w Służbie Celnej.

Dowiadujemy się, że Przewodniczący ZZ Celnicy PL w dniu 02 grudnia br został ukarany dyscyplinarnie przez Naczelnika Urzędu Celnego w Opolu obniżeniem stanowiska służbowego.

Kierownictwo Izby Celnej w Opolu działając za milczącą zgodą Szefa Służby Celnej, podejmuje działania sprzeczne, w naszej ocenie, z wyżej powołanymi przepisami – działania te mają na celu zdyskredytowanie przewodniczącego związku w oczach załogi, zastraszenie i oskarżanie o działanie na szkodę Służby Celnej.

Z niepokojących informacji, które do nas docierają wynika, że w sposób świadomy, systemowy i ciągły Przewodniczącemu Sławomirowi Siwemu, poprzez wewnętrzne procedury i pragmatykę służbową, ogranicza się wolność wypowiedzi i otwartego przedstawiania opinii członków związku oraz realizację uchwał Zarządu ZZ Celnicy PL.

Prowadzone postępowania dyscyplinarne i zarzuty dotyczą **wyłącznie** prowadzonej zgodnie z prawem działalności związkowej – to działania niedopuszczalne.

Biorąc powyższe pod uwagę wnosimy o zbadanie :

- czy organy Służby Celnej nie ingerują w działanie niezależnego Związku Zawodowego Celnicy PL; czy nie utrudnia się działalności wolnego związku zawodowego;
- czy działania organów Służby Celnej nie naruszają Konwencji Nr 151 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej ochrony prawa organizowania się i procedury określania warunków zatrudnienia w służbie publicznej, przyjętej w Genewie dnia 27 czerwca 1978 r.;
- czy ustawa o związkach zawodowych nie jest naruszana przez kierownictwo Izby Celnej w Opolu, w tym w szczególności : art.3, art.4, art.7, art.19. ust.4, art.23, oraz art.32 ustawy związkowej w zakresie właściwości tych przepisów;
- czy w prowadzonym postępowaniu dyscyplinarnym działania Naczelnika Urzędu Celnego w Opolu są samodzielne, czy też wynikają z poleceń (zaleceń) wyższych przełożonych;
- czy zarzuty dotyczą naruszenia obowiązków służbowych wskazanych w otwartym katalogu w art. 166 ustawy o Służbie Celnej; czy zarzuty pozostają w związku ze służbą i wykonywanymi obowiązkami służbowymi;
- czy organ dyscyplinarny wszczynając postępowanie dyscyplinarne i orzekając karę nie naruszył umyślnie dóbr osobistych funkcjonariusza celnego;
- czy Szef Służby Celnej w sposób wystarczający prowadzi nadzór nad podległą jednostką i reaguje na zgłaszane przypadki ograniczania działalności związkowej.

Szanowna Pani Rzecznik,

Po proteście celników w 2008 roku wiele działań części naszych szefów nosi znamiona skutecznego zastraszania ludzi i ich ubezwłasnowolnianie zaleceniami, aby nie mogli się upominać o swoje prawa. Wiele z tych działań wynika ze zwykłej niegodziwości, czy takiego zaślepienia władzą, że funkcjonariusz celny stał się „przedmiotem” w realizacji nawet najbardziej absurdalnych poczynań. Prowadzona jest polityka dezinformacji czy manipulacji informacją – wiele istotnych dla celników informacji (sprawy pracownicze) jest w sposób nieuzasadniony blokowanych przez kierownictwo Służby. Celnicy, którzy w sposób otwarty prezentują opinie są szykanowani lub karani.

Liderzy związkowi, w trudnym okresie reformy Służby Celnej i przy pozorowanym dialogu społecznym, używają wielu słów i argumentów (często kontrowersyjnych) chcąc zwrócić uwagę na istotne problemy pracownicze i zasady funkcjonowania Służby Celnej. Korzystając z mediów i innych form przekazu związkowcy informują funkcjonariuszy i pracowników o sprawach istotnych dotyczących wynagrodzeń i ich przyszłości zawodowej. Informowana jest opinia publiczna o problemach Służby Celnej.

Znamy większość pism ZZ Celnicy PL i medialnych wypowiedzi Przewodniczącego tego związku i nie uważamy by wykraczały one poza reguły debaty, argumentacji i publicznej krytyki .

Ale to tylko nasze zdanie – jeżeli ktoś czuje się urażony tymi wypowiedziami powinien wyjaśnić intencje Związku lub skierować sprawę do właściwych instytucji. Wykorzystywanie pragmatyki służbowej (siły władzy) w tego typu sprawach jest, w naszej ocenie, niedopuszczalne i kojarzone z minioną epoką.

Trzeba zauważyć, że kierownictwo naszej Służby w sposób perfekcyjny prowadzi politykę PR – fasada Służby Celnej jest odnowiona, wygląda ładnie i imponująco. Warto jednak otworzyć drzwi, wejść i zobaczyć jak to wygląda od środka. Warto zobaczyć jak wygląda **prawdziwy dialog** z przedstawicielami funkcjonariuszy i pracowników naszej Służby.

Od 2008 roku mamy do czynienia z niespotykaną dotąd ilością interpelacji i zapytań poselskich związanych ze Służbą Celną. Sądy powszechne i administracyjne rozpatrują ogromną ilość spraw w zakresie praw funkcjonariuszy celnych.

Uważamy, że zainteresowanie Rzecznika Praw Obywatelskich tą sprawą oraz dogłębne jej wyjaśnienie jest niezbędne i konieczne .

z poważaniem ;

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność”
przy Izbie Celnej we Wrocławiu
PRZEWODNICZĄCY
Czesław Górski

solid@home.pl

Do wiadomości :

- Helsińska Fundacja Praw Człowieka ,
- Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,

Dnia: 10 grudnia 2008 roku

**ZWIĄZKI ZAWODOWE
DZIAŁAJĄCE W SŁUŻBIE CELNEJ**

**Pan Jacek KAPICA
Szef Służby Celnej
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów**

Szanowny Panie Ministrze.

Ogólnokrajowe Związki Zawodowe działające w Służbie Celnej przesyłają w załączeniu wystąpienie skierowane do Pana Dyrektora Izby Celnej w Opolu w związku z wszczęciem postępowania w kierunku zwolnienia ze służby Sławomira Siwego pełniącego funkcję Przewodniczącego Ogólnokrajowego Związku Zawodowego Służby Celnej RP „Celnicy PL” z wnioskiem o spowodowanie w ramach nadzoru, przywrócenia stanu zgodnego z prawem, tj. odstąpienia od wszczętego postępowania i zaprzestania prowadzenia praktyk szyskanujących działacza związkowego (co zostało opisane w załączonym piśmie).

ZA ZWIĄZKI ZAWODOWE DZIAŁAJĄCE W SŁUŻBIE CELNEJ:

Zrzeszenie ZZSC RP	- Barbara Smolińska barbara.smolinska@bpd.mofnet.gov.pl
ZZ SNPIA	- Mirosław Salata miroslaw.salata@poz.mofnet.gov.pl
ZZ Celnicy PL	- Maria Mrugała maria.mrugala@celnicy.pl
RSK NSZZ „Solidarność”	- Artur Ciesielski arturciesielski@o2.pl
KP „Porozumienie Białostockie”	- Romuald Białobłocki romuald.bialoblocki@bia.mofnet.gov.pl

Do wiadomości:

Minister Finansów	- Jan Vincent Rostowski
Prezes Rady Ministrów	- Donald Tusk
Rzecznik Praw Obywatelskich	dr Janusz Kochanowski

Załączniki:

Pismo do Dyrektora Izby Celnej w Opolu

Dnia: 10 grudnia 2008 roku

**ZWIĄZKI ZAWODOWE
DZIAŁAJĄCE W SŁUŻBIE CELNEJ**

**Pan
Dariusz Rostkowski
p.o. Dyrektora
Izby Celnej w Opolu**

Szanowny Panie Dyrektorze,

Ogólnokrajowe Związki zawodowe działające w Służbie Celnej wnoszą ostry sprzeciw wobec wszczętego przez Pana w dniu 09.12.2008 roku postępowania w kierunku zwolnienia ze służby Sławomira Siwego na podstawie art. 26 pkt. 10 ustawy o Służbie Celnej.

Z uzyskanych przez nas informacji wynika, że bezpośrednią przyczyną wszczęcia powyższego postępowania jest treść wypowiedzi której udzielił Sławomir Siwy mediom, jako Przewodniczący Związku Zawodowego Celnicy- PL, na temat sytuacji na wschodnich przejściach granicznych spowodowanej protestem osób przekraczających granicę w ruchu pieszym, skierowanym przeciwko zmniejszeniu norm przywozowych na wyroby tytoniowe i alkohol. Abstrahując nawet od tendencyjności i przecinaczenia wypowiedzi, wobec czego Sławomir Siwy wielokrotnie występował o sprostowanie, należy bezwzględnie stwierdzić, że wypowiedź ta nie ma najmniejszego wpływu na to, aby Sławomir Siwy utracił gwarancje należytego wykonywania obowiązków służbowych, które, według naszej wiedzy, dotychczas wykonywał rzetelnie i z zaangażowaniem. Z całą pewnością wypowiedź ta nie może być powodem utraty zaufania pracodawcy prowadzącej do zwolnienia ze służby i w żadnym też razie dobro Służby Celnej nie wymaga zwolnienia Sławomira Siwego z pracy.

Zważywszy na fakt, że Sławomir Siwy pełni funkcję Przewodniczącego ogólnokrajowego związku zawodowego Służby Celnej i jego wypowiedź była związana z wykonywaniem tej funkcji, a jako przedstawiciel funkcjonariuszy celnych wielokrotnie zgłaszał sprzeciw i niezadowolenie ze sposobu w jaki kierowana jest Służba Celna, a także z kierunków przemian tej służby, jednoznacznie można wnioskować, że podjęte działania w kierunku jego zwolnienia ze służby nie skłaniają się ku dobru Służby Celnej, lecz ku

pozbyciu się aktywnego i niewygodnego kierownictwa działacza związkowego przez zastosowanie niezwykle niedookreślonych i szerokich zapisów ustawy o Służbie Celnej jakimi są art. 26 pkt 10, 11 i 12. Jest to niezgodne z ustawą o Związkach Zawodowych szykanowanie działacza związkowego. Takie działania przypominają najbardziej mroczny okres „minionej epoki” kiedy to przedstawiciele organów państwowych przy użyciu niedookreślonych przepisów „przywoływały do porządku” niepokornych obywateli. Taki stan rzeczy nie może być tolerowany w demokratycznym państwie prawa należącym do Unii Europejskiej, zwłaszcza państwa mającego za sobą tak gorzką historię dotyczącą dławienia ruchu obywatelskiego. Przypadek ten jasno potwierdza słuszność żądań wykreślenia wyżej wymienionych przepisów ustawy o Służbie Celnej, zgłaszanych w trakcie protestów jakie miały miejsce w Służbie Celnej w styczniu bieżącego roku, jako przepisów niedookreślonych, dających szeroką swobodę stosowania i pozbywania się osób niewygodnych.

Mając powyższe na uwadze żądamy natychmiastowego zaprzestania praktyk szykanujących działacza związkowego i odstąpienie od wszczętego postępowania w kierunku zwolnienia ze służby Sławomira Siwego Przewodniczącego Ogólnokrajowego Związku Zawodowego Służby Celnej RP „Celnicy PL”

ZA ZWIĄZKI ZAWODOWE DZIAŁAJACE W SŁUŻBIE CELNEJ :

Zrzeszenie ZZSC RP

– Barbara Smolińska
barbara.smolinska@bpd.mofnet.gov.pl

ZZ SNPiA

– Mirosław Salata
miroslaw.salata@poz.mofnet.gov.pl

ZZ Celnicy PL

– Maria Mrugała
maria.mrugala@celnicy.pl

RSK NSZZ „Solidarność”

– Artur Ciesielski
arturciesielski@o2.pl

KP „Porozumienie Białostockie”

– Romuald Białobłocki
romuald.bialoblocki@bia.mofnet.gov.pl

Do wiadomości:

Szef Służby Celnej Jacek Kapica